

१) अक्षरको संरचनाको पहिचान

>

शब्द	अक्षरीकरण	अक्षरसंरचना	अक्षर संख्या
वातावरण	वा.ता.व.रण	वआ.तआ.वअ.रअ	४
लाभ	ला.भ	लआ.भअ	२
नेपाली	ने.पा.ली	नस्.पआ.लइ	३

२) अक्षरको संरचनाको पहिचान

शब्द	अक्षरीकरण	अक्षरसंरचना	अक्षरसंख्या
------	-----------	-------------	-------------

हिमाल	हि.माल		२
अध्ययन			३
कशवमणि			४

वर्णविन्यास

शुद्ध जरी पुनलेखन गर्नुहोस्

> अग्लो डाँडा वाट विदार्थ सूर्यकर्यको दृश्य दैर्घ्य म मन्त्रमुग्धं भस् । नयाँ हाउँ त्यहाँको प्राकृतिक रमणीयता र सामाजिक जीवनपद्धतिबाट मलाई आनन्दको अनुभूति हुन्छ ।

1 ଅମ୍ଭେ

ମୁଁ ମାତା ମାତା ପୂଜା
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାର ମାତାମାନଙ୍କୁ

କାଳୀ
ପ୍ରକାର ମାତାମାନଙ୍କୁ

କାଳୀ ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା
କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ

କାଳୀ ମାତାମାନଙ୍କୁ ମାତା

1 ଅମ୍ଭେ ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ

କାଳୀ ମାତାମାନଙ୍କୁ

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତାମାନଙ୍କୁ ମାତା

1 ଅମ୍ଭେ

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

କାଳୀ ମାତା ମାତା ମାତା ମାତା

<

<

२ पदवर्ग

टाभी - सर्वनाम
विचार - विशेषण
तर - क्रियापद
त - निपात
हुण्ड - क्रियायोगी

६) सुबोधकी - नाम
उद्यौ - सर्वनाम
झडका - नामयोगी
पहिते - संयोजक
भूलयस्स - क्रियाविशेषण
धुणे - क्रियायोगी

७) शब्दस्रोत

तहसम - आगन्तुक
पविन्नण - कठ्युत्तर
भुइमा - कीवोता

अ. य. यन.

3) शब्दनिर्माण

उपसर्ग

प्रत्यय

वि + भक्ति = विभक्ति

गन् + तल्य = गन्तल्य

कु + पुत्र = कुपुत्र

अभि + मान = अभिमान

पठनवीथ

क) मानव अधिकार किन आवश्यक हुन्छ ?

उत्तर कुनै सभ्य राज्यको मात्र सश्रीकारको कुशा
दोहन यसको सम्मानमा संसारको धेरैक
व्यक्ति समाज शब्द स्वयं अन्तराष्ट्रिय
जगतको सहयोग आवश्यक हुन्छ।

ख) समाचारका विषय कुन कुन क्षेत्रमा हुन्छ ?

उत्तर समाचारका विषयहरूका राजनितिक शिक्षा,
बैज्यकुट व्यापार वाणिज्य सांस्कृतिक
आदि जस्तैसुकै हुन सक्छ।

ग) समाचकी भाषा कस्तो दुन्द ?

> समाचकी भाषा सकेसम्म सरल वनाउनुपर्दछ।

घ) समाचारलाई कति भागमा वर्गीकरण गरिस्को छ ?

> समाचारलाई ३ भागमा वर्गीकरण गरिस्को छ।

ड) समाचका श्वासश्वास विशेषण के के हुन ?

> समाग्रमा अन्का सत्यता विश्वसनीयता न्नीता
शैयकता सन्तुलन भाषिक सरलता र
स्पष्टता समाचका विशेषता हुन।

ख) क) आयुर्वेदका आठ अङ्ग के के हूँ ?

→ आयुर्वेदका कायचिकित्सा, शल्य तन्त्र, शलाक्य तन्त्र, भूतविद्या, कोमार भुज्य, अणु तन्त्र, श्माथन तन्त्र व वाजीकरण तन्त्र उषी आठ अङ्ग रहेकाहन् ।

ख) कायचिकित्सा व शल्यतन्त्रमा कुन कुन रोगको उपचार पद्धति प्रस्तुत गरिएको छ ?

→ शारीरिक रोग, शल्य तन्त्रमा चिक्कार अनुपने रोग, शलाक्य तन्त्रका नाक, कान, धाँवाँ वा अन्य कुनै कारणले भएको टाउकाको रोग भूतविद्यामा भूत गृह वा मानसिक रोगका उपचार पद्धति गरिएको छ ।

ग) शारीरमा रोगको प्रवेशमा दुनुको कारण के हो ?

→ आयुर्वेदका अनुसार मुख्य रूपमा शारीरमा वात, पित्त व कफ यी त्रिकोषको असन्तुलनका कारण रोगको प्रवेश हुन्छ ।

सम्बन्ध शब्द

दर दिन - दूरेक दिन
वनवास - वनको पास
चित श्रुति - चित को श्रुति

द्विव व्युत्पन्न

साना + साना = ससाना

दुलो + दुला = दुलुला

भगडा + भगडा = भगभगडा

शब्द सम्बन्ध शब्द

पिताम्वर - जसको पितर अम्भर
शयपत्री - शय और पत्र अम्भरको

द्विव शब्द

आफनी + आफनी = आआफनी

सबसललाह = सललाह + सललाह

६) कावक र विभक्ति तथा शक्य रूपायन

- १) मैले धेरै नयाँ कुराहरू सिक्न पाएँ।
- २) मैले परिवार देखि मैले अनुभवान र परिश्रमको महत्व सिके।
- ३) मैले दादाभाईको माया र प्रेरणको लागि म सधैं कृतज्ञ छु।
- ४) बाल्यकालको रमाइलो यात्राहरू र घुमफिरेले मैरो जीवनलाई थप उल्लासजनक बनायो।

७) द्वितीय पुरूषमा परिवर्तन गरी फुल्लेखन

म प्रयोगशाला गए। हामीले त्यहाँ अत्याधुनिक उपकरण देख्यौं। हामीले अनोखो मानेर प्रयोगशाला हर्‍यो। हामीले घर आकर सबै परिवारलाई प्रयोगशालाको बारेमा बतायो।

८) अब, उम्कले कृषि विषयक नयाँ प्रयोगशाला खोलेको खबर। हामीलाई पनि नयाँ कुरा स्वसिकने खबर छ। तलाई पनि सिकने खबर भए। हामी सँगै सिकौला। त्यसले त आफ्नै देखि नै सिक्न सुरु गरेकी छ खबर।

८) काल पक्ष, भाव काषण / अकरण वक्ष्य

१) मेरी स्नाथी शम्भो संग पठ।

२) सब संग मिले वक्ष।

३) आभा कुवलि आकार जख

४) सबलि माया जख

मातृभूमि

१) मेरी मातृभूमि मे विकास देला।

२) कलकारवतानको, विकास देला

३) यहाँको मानिसले सबलि माया जलन

४) सबको सम्मान जलन

३)

वचन संश्लेषण

जब म अदिले पकडे छु, भौति देशको उच्च तहमा पुगेर राजगरी सिर्जना गर्न र साहित्यका अथुवा सपना पूरा गर्न मेरो लक्ष्य छ।
दाम्रो देशमा विविध सम्भावना भए तापनि साहित्यका सपना अझै अथुवा छन त्यसैले दाम्रीले साहित्यका सपना पूरा गर्न र उकाडेर लार्छे उच्च सम्मान गनुपर्छ। किनभने उनीहरू दाम्रा मानिकता छुन दाम्रीले साहित्यका सपना पूरा गर्न र उकाडेर लार्छे उच्च सम्मान गनुपर्छ जब म भौति देशको उच्च तहमा पुगेर राजगरी सिर्जना गर्छु।

Handwritten text in Odia script, likely a title or header, possibly mentioning 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten text in Odia script, starting with 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas) and 'ପଞ୍ଚମାସ' (Panchamas).

Handwritten signature or name in Odia script.

Form with fields for 'Date' and 'Page'.

विकासले प्रकृतीको अनुकूलन विग्री रडेको
हुनु सम्पूर्ण गर्नु पर्ने धर्मो कार्यत्व
रडेको देखिन्छ । प्रकृतीको स्वच्छ वातावरण
तथा गरीबिस सम्पूर्ण प्राणीको जीवनलाई
सुवस्थ बनाइदिनुको हुन्छ । सुष्टिको
सुखवात देखि नै मानव अन्य प्राणी
र वनस्पतिक बीच धनिड सम्बन्ध
रुद्दुआसको पनि छ संसारका प्राणीहरू
मध्ये विवेकशील प्राणी मानिस नै
भएकाले वातावरणलाई जोगाउने कार्यत्व
झगीदिएकले

अ) दक्षिण कस्तौ स्वभावका शिर ?

उत्तर दक्षिण: बाल्यकालकैरि नै निकै जिनासु
 इ सिजनशील स्वभावका शिर । उनी
 यान्त्रिक वस्तुलाई गहिरिस्व देरी ल्यासको
 मित्री संरचनालाई कुभन खोज्ये ।
 उनले विनवाट वनन सक्ने नयां वस्तुको
 कब्रिमा परिकल्पना गरि निरकार्य किने
 गर्थे । उनले धात्रीद्वको शव्योग
 पशना द्यही तथा रेडियोका पाठपुनबाट
 कम्प्युटर आफुले खेल्ने गेम द्वाङ्क
 दुका आदिको नमुना पनि आफै
 बनासुर शिर । घरमा बस्का पनि उनी
 प्राय नै धात्री खोजमा नै लल्लुन अडरहेथे
 अत दक्षिण: बाल्यकार कैरि नै
 जिनासु लगनशील मिहन्ती इ सिजनशील
 स्वभावका बलक शिर ।

आ) एकिड.लाई उनका साथीहरूले आइस्टान भन्नुको कारण के हो।

उत्तर एकिडलाई जिनास लगनशिल, मिहेनेती र सिर्जनाशील स्वभावले उनका साथीहरू प्रभावित गर्यो। उनका साथीहरू एकिड आफ्नो शंभारको रचना गरेर उनलाई चाहेको निधम आफै बनाउन सुझाव दिए। भनेर उनलाई थप होमला किनभने उनले साथीहरूको अध्ययनमा पराता भइ धडी तथा खेलने रूम, द्वाखलघल आदिले नभुना पनि आफै बनाएका थिए। उनकी यस्ता कामवाट प्रभावित हुनुका साथीहरूले पनि उनलाई आइस्टान भनेर बोलाउने आइस्टानलाई माथन वैगानिक मानिन्छ।

~~आइस्टानलाई आइस्टान भनेर बोलाउने कारण के हो।~~

आइस्टान
जिनास
मिहेनेती
सिर्जनाशील

आइस्टान
जिनास
मिहेनेती
सिर्जनाशील

पश्)

भरपाई

शमैदाप जिल्ला लिखु तामाकोशी वडा नं०
 ७ वरिष्ठ वर्ष उदको राम शर्मा इ
 शमैदाप जिल्ला उमाकुण्ड गाउँपालिका
 वडा नं० ३ वरिष्ठ मिलन शर्मा युंग
 २०७५/०९/३० को तमसुक वसुजिम
 रु. ४०००००/- (चार लाख रुपिया)
 वरावरको व्याज रु. २०००००/- (पचास
 हजार रुपिया) आज मिति २०७५/१०/०५
 गते बुझाउन ल्यासकोले सो रुपियालाई
 यो भरपाई गरिदिए

इति सम्बन्ध २०७५ साल माघ २ गते शुक्रबार)

बुझाउनेको दस्तावेज
 मिलन शर्मा
 शमैदाप, जिल्ला
 लिखु तामाकोशी-७

बुझिलेको दस्तावेज
 राम शर्मा
 शमैदाप जिल्ला
 उमाकुण्ड, गाउँपालिका-३

ची कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्न र
विद्यार्थीको तर्फबाट आवश्यक सुविधा
उपलब्ध गराउन पढन गरिदिनु
अनुशोध गर्दछ ।

आशा गर्दछु यस विषयमा सहानुभूति
विचार गरी आवश्यक कदम चाल्नु
हुन्छ ।

धन्यवाद !

Handwritten text at the top of the page, possibly a date or page number.

ଅଂ: ଦାଃ ଧରଣ
ଅଂ: ଦାଃ ଧରଣ
ଅଂ: ଦାଃ ଦାଃ

AL CHECKED

ଅଂ: ଦାଃ ଧରଣ

ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ

ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ

ଅଂ: ଦାଃ ଧରଣ

ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ
ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ

ଧରଣ ଧରଣ

ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ ଧରଣ

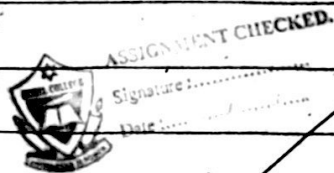
Date _____
Page _____

स्व. वृत्त विपरीत

- १) सिद्धार्थ जीतम परिवार व राज्य त्वाणेर चरबाट निस्कनु
- २) मैले रोग व शकमाधि विजय प्राप्त गर्ने सके कु पुनु
- ३) स्कान्त ठाँमा जस्य तपस्या गर्न थालनु
- ४) कठोर साधना गरेकाले नै उनी ज्ञान प्राप्त गर्न सफल भए वृद्धका नामले संसारभर चिनिनु,

सांख्य

सिद्धार्थ जीतम परिवार व राज्य त्वाणेर चरबाट निस्कनु थिए । मैले रोग व शकमाधि विजय प्राप्त गर्न सके वृद्धका स्कान्त ठाँमा जस्य तपस्या गर्न थाले । कठोर साधना गरेकाले नै उनी ज्ञान प्राप्त गर्न सफल भए वृद्धका नामले संसारभर चिनिनु ।

अनुच्छेद शब्द - ५५०
छन्दोपमे शब्द - ६०
भस्को शब्द - ८०

[Handwritten signature]
10-09

शब्द	उत्तर संख्या	उत्तर संख्या
आत्मनिर्भर		४
अवधारणा		४

२) घर सबै कट्टी थिए । एक ठुलो घरका बहिष् पति
सिकुतामा माग्दै सुतिरहेका थिए । "मैले सोचे", पोखरा
कता पर्छ ?"

- ३)
- दामी - सर्वनाम
  - माथि - क्रियाविशेषण
  - दुलोवेद - क्रिया
  - सब - संयोजक
  - हजारौं - विशेषण
  - माग्दै - नाम

४)

- व्यय शब्द
- विज्ञान
- क्षेत्रमा

आगत्युक्त शब्द

- आधुनिक
- वैलरकोप

ख) उपसर्ग

कु + मर्ण - कुमर्ण
अभि + यान - अभियान
वै + द्योस - वैद्योस

प्रत्यय

नगर + य - नगरीय
पठ + इत - पठित
स्वा + लै - स्वाले

ब)

किसान की योगदान

→ किसानों ने श्वेतमा धान शीप, सरकारों के किसान लार्ड
मल उपलब्ध कराये। श्वेतवट अन्न उत्पादन
दुन्द। किसानों में आत्मविश्वास द।

2) तल किइका वाक्यको वच्य परिवर्तन गर्नुहोस् ।

⇒ शोभादास सडता खाइलो कथा सुनाइदै थियो ।
मेले चाख मानेर सुने । उसले कथाका साथै
कविता पनि लेखि रह्यो । उसले कविता वचन
पनि राम्रो र्था गरेथो ।

3) तलको चारऔटा जविल वाक्यलाई आठऔटा सरल
वाक्यमा विभ्लेषण गर्नुहोस् ।

शानुभक्त आचार्य

⇒ शानुभक्त आचार्य नेपाली भाषाका अदिकवि हुन् । उनी
राष्ट्रिय विभूति हुन् । उनले अनले अनुक्ति कृति
लेखेका हुन् । उनले मौलिक कृति पनि लेखेका
हुन् । उनका कवितामा अद्ययात्म पइन्छ । उनका
कविता सरल भाषामा व्यक्त हुन् । उनी नेपाली
साहित्यका शानुभक्ति धाराका सरल कवि हुन् ।

HISSAN

सेट - २ व्याकरण

नाम : प्रखामा वस्ती

कक्षा : पञ्चम

रोल नं. : ३३

विषय : नेपाली

4) शब्द अक्षर संरचना अक्षर सङ्ख्या

कम्यन्तीति	क.म.यन्.ती	8
आश्राथ	आ.श्राथ	2
शून्य	शुन.थ	2

5) शुद्ध पाठ पुनर्लेखन गर्नुहोस् ।

> एक दिन सधैँ मेरो व्यथा र पीडाले मलिन भएकी अनुहार देखेर सुबोधले सधैँ सन्तुभयो । ममता तिमि किन पिर लिन्छ्यो ? क हुने कुरा शब्दालय । मन बलियो बनाउनुपर्द ।

6) परिभाषिक शब्द

अभिलेखन - रचित अभिलेखन महत्वपूर्ण ऐतिहासिक दस्तावेजहरू सुबोधित हुन्छन् ।

अनुकरणात्मक शब्द

भ्रतमल्ल - याम्मा छिँ भ्रतमल्ल चम्किएकी थियो ।

ଅର୍ଥ
ଅର୍ଥ
ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ
ଅର୍ଥ
ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ - ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ - ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ - ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ - ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ - ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ ଅର୍ଥ

ଅର୍ଥ

क) उपसर्ग
 प + सिद्ध - प्रसिद्ध
 न + पाल - नेपाल
 वि + देवा - विदेवा

प्रत्यय

सुन्दर + य - सौन्दर्य
 प्रकृति + यिक - प्राकृतिक
 दोस + यार - दोस्त्रियार

ब) मध्यम आकरमा परिवर्तन

> तिम्रो मिष्टिनी हो। तिम्रो बानी विदेवा पनि राम्रो हो। तिम्रो
 पकाइ पनि राम्रो हो। जोसुकैलाई विश्वास गरिदाल्ने
 बानीमा भने तिम्रीले सुधार गर्नुपर्दो।

८) भूत कालको अग्र्यस्त पत्र

मेरो बाल्यकाल

म सानैमा साथीहरूसँग खेलें। म विद्यालय ठोस
 विद्यालय जाउँ। म उमासलाई घरको काममा सघाउँछें।
 म कथाका किताबहरू पढ्छें।

5) तलका आठओटा सरल वाक्यलाई चारओटा जटिल वाक्यमा संश्लेषण गर्नुहोस् ।

⇒ यदि तपाईंलाई सूर्योदयको दृश्य देख्न मन छ भने, तपाईं नगरकोट जानुहोस् किनकि नगरकोटबाट सूर्योदय राम्रो देख्न पाइन्छ र त्यहाँबाट वरपरको दृश्य पनि देखिन्छ र त्यहाँबाट वरपरको दृश्य पनि देखिन्छ । मानिसहरू नगरकोटको भ्रमण गर्छन् किनभने उनीहरू सूर्योदयको दृश्य तृप्तपत्र विभिन्न जसले गर्दा नगरकोटले पर्यटन व्यवसाय वढाएको छुट्टाले यसले स्थानीय मानिसहरू लागि आय आर्जनको बाटो पनि खुलाएको छ ।

HISSAN

सेट-३ व्याकरण

नाम : प्रशंसा वस्ती

कक्षा : १३ 'अ'

सेट नं. : ३७

विषय : नेपाली

शब्द	अक्षर संख्या	अक्षर संख्या
प्रतिष्ठानकी	प्रतिष्ठान	३
मैले	मैले	२
प्रशाखा	प्र. शाखा. सङ्का	३

३) शुद्ध पारी पुनर्लेखन गर्नुहोस्

→ संस्कृती नभरु बाट लडो हुन्छ। यस्तो अवस्थामा
घम्रो उन्नति कसरी होला, तिमी आफै भन्त।

३) परिभाषिक शब्द

प्रजातन्त्र
नेपालमा प्रजातन्त्रको स्थापनाको लागि धेरै सडघर्ष
भयो।

अनुकरणरमक शब्द

जकाक
नतिजा सुनेर म जकाक भएँ।

उखान
नमच्चिने पिडकी समय अटका

- मले धरे प्रयास गरे तर काम भएन, नमच्चिने पिडकी समय अटका जस्तै भयो।

दुवका
तौरीको फूल देखेनु

- पुलिचले अमातेपदि उखले तौरीको फूल देखेयो।

४, पदार्थ

अङ्गी - अर्थनाम

दर्जना - विशेषण

भाषि - निपात

चलचित्र - नाम

सर्वेष्ट - क्रियाविशेषण

शब्दोद्घन - क्रिया

२) तस्मिन्
मन्दिर
पूजा
आगन्तुक
माइक्रोवस
घोषल

३) उपसर्गः

अ + विकल्प - अविकल्प
उत् + गति - उत्गति
अनु + सन्धान - अनुसन्धान

प्रत्यय

मानव + ईय - मानवीय
विज्ञान + इक - वैज्ञानिक
उप + योग - उपयोग

४)

समस्त शब्द

विकासोन्मुख - विकास + उन्मुख
स्रोतसाधन - स्रोत + साधन
देशविकास - देश + विकास

द्विव शब्द

आ - आफता - आफता + आपता

चतुर्वर्ण्य

चप + चप
दृक + दृक

२७) उच्च आकरमा परिवर्तन

> उहाँ भौति पौरवरा जानुहुन्छ । उहाँकी दिदी पनि
उहाँसँगै पौरवरा जानुहुन्छ । उहाँहरू फैलाताल
धुम्नुहुन्छ र रमाइलो गर्नुहुन्छ । एक हप्ता
बसिर उहाँहरू घर फर्किनुहुन्छ ।

२८) भविष्यत कालमा लक्ष्य वर्णन

म सेना बन्नेछु । म *सिनपुर्वीको सेना गर्नेछु ।
म देशलाई राम्रो बनाउन योगदान गर्नेछु ।
म आफ्नो परिवारलाई खुसी राख्नेछु ।

२९) कारणलाई उकारण र उकारणलाई कारणमा परिवर्तन गर्नुछ

दिनो उसलाई भोक लागेको थियो । म सँग खाने
कुरा थिएन । मसँग खानेकुरा भस्की भए पनि
भिएँ । त्यो पक्षर ऊ खुसीले गल्फाक चुन्थ्यो ।

३) तलको चारओटा जटिल वाक्यलाई आठ ओटा
सरल वाक्यमा विखलैषण गर्नुहोस् ।

प्राचीनभारत विभागात ही तालीजुड जिल्लामा पर्द।
मद्यकाली मजिदर ह। यो विमालको शापलमा
ह। जाडे महिनामा बिउं जुमेको हुन्छ। यो ह
सात महिनासम्म हुन्छ। वैशाखदेखि अश्विंसम्म
धुइंजी लाग्द विदेखाट पनि तीर्थलुछ्छ आंख्खन

HISSAN)

सेट-४ व्याकरण

नाम : प्रशंसा वस्ती

कक्षा : १३

शील नं. : ३३

विषय : नेपाली

शब्द	अक्षर संख्या	अक्षर संख्या
विद्यालयमा	वि	३
सबमफाइ	सब. स. फाइ	३
आणर	जा. गर	३

२) शुद्ध पद लिखिए।

> गत शनिवार विद्यालय विभिन्न कक्षाको टुट्टी गर्दा म
कोटेश्वरबाट शौलु टुट्टीको लागि बस चढे

३) परिभाषिक शब्द

ताम्रपत्र
ऐतिहासिक ताम्रपत्रमा वर्षे कुनै लेखिएको छ।

अनुकूलनात्मक शब्द

दुस्वपक
विशाल दुस्वपक कुर्सिमा बस्यो।

४) अर्थ

जुन जीवको सिङ्ग छैन उसको नाम तीखे काम गर्न
नसक्ने कुनै कुनै जीव के गर्नु, जुन जीवको सिङ्ग
छैन उसको नाम तीखे

डुक्का
इन्फ़का अधि स्वर्णकी वयत्त

- तिमीलाई थाहा छ भने किन सौध्छौ ? इन्फ़का अधि स्वर्णकी वयत्त जवास्तै छ।

छ) पदवर्ण

कान्छी - विशेषण
कान्छा - नाम
नी। - निपात
विचार - विस्मयप्रबोधक
मे - सर्वनाम
किफ - क्रिया

द) क, उपसर्ग

तत्सम	आजन्तुक
अतिथि	मौवाइल
भविष्य	न्यापक

क) उपसर्ग

अधि + कार - अधिकार
अन + जान - अनजान
वे + दोस - वेदोस

प्रत्यय

पठ् + अक - पाठक

जा + लै - जाले

घट् + इत् - घटित

ख) समस्त शब्द

स्त्रीतसाधन - स्त्रीत + साधन

समाज विकास - समाज + विकास

देशविकास - देश + विकास

द्विव शब्द

चुप्चाप - चुप + चुप

आ - आफना - आफनी + आफनी

टैका टैक - टैका + टैका

ग) सामान्यार्थकमा परिवर्तन गर्नुहोस्

> तिमी आफ्नो भ्रमता परिजनहरूक काममा लगाउ । पढ्ने
वेलामा ह पढ् र पढ्नेको कुरा खै सोध । खुल्ने
वेलामा खैल । जहिले मैले भनेको कुरा मान्ने र
जहाँ तब तिमी खुबै छुट्टो ।

स्व) कारण अरु अकरण र अकरण अरु कारण परिवर्तन गर्नुहोस् ।

> जो मिनिट जर्द उभाले अफलता पाउँदैन । तराई यो कुरामा अदम्य हुनुहुन्छ । संसारमाथि दाम्नीले विलय गर्न मलाई विश्वास छ ।

इ) वाक्यलाई सउटे संश्लेषण गर्नुहोस् ।

प्रत्यूष पढेँ थियो, तर पढाइ छैँडेर आउन नचाहेकी र विवाह गर्ने मन नभएकीले कुतलै बोलुंदा पनि घर गइन्छ ।

अप्रत्यक्ष कथनमा परिवर्तन गर्नुहोस् ।

> विद्या आस्को देखेर सविस्टोले सोधे कि उनी किन आस्का थिए । विद्याले भने कि उनी सविस्टोला पढाउने गुरुकी वरिभा जानका लागि आस्का थिए । सविस्टोले सोधे कि उनी किन उनीका गुरुकी वरिभा जान्न चाहेछन् । विद्याले भने कि उनी उनलाई भेट गर्न चाहेछन् ।

HISSAN

स्मैट - ५ व्याकरण

नाम : प्रशान्ता वस्ती

कक्षा : १२

शीट न. : २३

विषय : नेपाली

१) तलको अनुच्छेदमा रेखाङ्कन गरिसका शब्दको अक्षर संरचना छुट्याई अक्षर सह-रुप्यासमेत देखाउनुहोस्

शब्द	अक्षर संरचना	अक्षर संख्या
सङ्घर्षमा	स. ङ. ङ. म. मा	४
जीवन	जि. व. न	३
अन्य	अ. न. य	३

२) शुद्ध पारी पुनर्लेखन गर्नुहोस्

“विविधता नै नेपालको पहिचान हो भन्ने कुरामा त म
 सुपट्ट झर्स । अब उर्को कुरा चाहि मैले उर्को
 कुम्को देन । विविधता समस्या नभएर सम्पति हो भन्ने
 कुरा चाहि कसरी हो नि ?”

३) क) परिभाषिक शब्द

अनुकरणात्मक शब्द

ट्वाल्ला भुइलो आमा काखार भासको देखेर ट्वाल्ला
 पारेर घेरिबरेको छ ।

- ६) मिठी - विशेषण
शहर - नाम
तापन - संयोजक
राम्रो - विशेषण
कहाँ - क्रियाविशेषण
खे - विस्मयादिबोधक

७) लक्ष्य शब्द

- प्रदर्शित
- आकर्षण

आणव्युत्पन्न शब्द

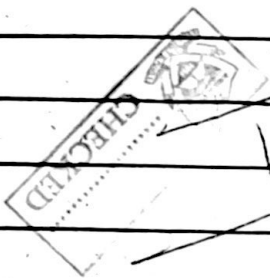
- अन्तरविद्रय
- द्रुपी

६ क) उपसर्ग व्युत्पन्न

- सु - सु + धार - सुधार
- स - स + मज - समाज

प्रत्यय व्युत्पन्न

- हर + रक - हरक
- अर्थ + रक - अर्थक

11-21

[Handwritten signature]

1. *[Handwritten text]*
 2. *[Handwritten text]*
 3. *[Handwritten text]*
 4. *[Handwritten text]*
 5. *[Handwritten text]*
 6. *[Handwritten text]*
 7. *[Handwritten text]*
 8. *[Handwritten text]*
 9. *[Handwritten text]*
 10. *[Handwritten text]*

[Handwritten text]

410 + 410 - 410410
 10000 + 10000 - 10000000
 100: 100 + 10000 - 10000000

[Handwritten text]

10000 + 10000 - 10000000
 10000000 + 10000000 - 10000000000
 10000000000 + 10000000000 - 10000000000000

[Handwritten text]